

Основні характеристики державно-приватного партнерства

Згідно зі Законом України «Про державно-приватне партнерство»¹ метою ДПП є розвиток та забезпечення ефективного функціонування суспільно значущих об'єктів, а тому предметом договорів ДПП є створення, модернізація, удосконалення, обслуговування комунальної інфраструктури, автомобільних шляхів, аеропортів, навчальних закладів, установ охорони здоров'я, спортивних організацій і споруд, культурних закладів тощо.

За формою та ознакою основного правового документа, що опосередковує відносини між партнерами, розрізняють²:

а) договірне ДПП, засади якого закріплені чинною нормативно-правовою базою, та його модифікації (концесійне, орендне, лізингове) щодо розподілу продукції, державних закупівель, управління державним майном, спільної діяльності та ін.;

б) інституційне (корпоративне) ДПП, що передбачає створення і використання державним та приватним партнерами господарської організації (за їх спільної участі в останній) для реалізації проектів ДПП (акціонерні товариства, спільні підприємства, кластери та ін.) В Україні законодавством про ДПП такі форми партнерства не передбачені.

У світовій практиці виокремлюють також типи угод ДПП залежно від механізму співробітництва державних і приватних партнерів та засад їх участі у проекті.

Державно-приватне партнерство (ДПП) – співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами – підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому Законом України «Про державно-приватне партнерство» та іншими законодавчими актами. Відповідно, до суб'єктів ДПП відносяться: органи виконавчої влади усіх рівнів; Рада міністрів Автономної Республіки Крим (АРК), міністерства і відомства АРК; органи місцевого самоврядування; суб'єкти підприємництва приватної форми власності, їх асоціації; комерційні фонди; об'єднання громадян, що не мають основною метою одержання прибутків, громадські організації, їх спілки та асоціації, у тому числі некомерційні благодійні фонди.

Відповідно до Закону України «Про державно-приватне партнерство», приватним партнером у договорі, що укладається в рамках ДПП, можуть виступати декілька осіб, які несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями, передбаченими угодою.

До ознак ДПП відносять:

¹ Про державно-приватне партнерство. Закон України № 2404-VI від 01.07.2010 р. // ВВР. – 2010. – №40. – С. 524.

² Вінник О.М. Технології державно-приватного партнерства (правові аспекти) / О.М. Вінник // Науковий журнал «Демографія та соціальна економіка» – К.: НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України. – 2012. – № 1. – С.110-119.

- забезпечення кращих техніко-економічних показників ефективності діяльності, ніж при здійсненні діяльності без залучення приватного партнера;
- довготривалість відносин (від 5 до 50 років);
- передача приватному партнеру частини ризиків у процесі державно-приватного партнерства;
- внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством.

Основні форми ДПП, застосовувані в розвинених країнах:

1. “Придбання – будівництво – експлуатація” (англ.- “Buy – Build – Operate” (BBO)).

Передача державної власності приватному партнеру на умовах контракту, згідно з яким майно повинно бути модернізоване та експлуатуватися протягом встановленого терміну. Державний контроль здійснюється протягом терміну дії контракту про передачу майна у власність.

2. “Будівництво – володіння – експлуатація” (англ.- “Build – Own – Operate” (BOO)).

Приватне підприємство фінансує, будує, володіє та експлуатує споруду, або надає послуги на основі безстрокового володіння або оренди. Державні обмеження встановлюються в контракті постійно діючою установою.

3. “Будівництво – володіння – експлуатація – передача” (англ.- “Build – Own – Operate – Transfer” (BOOT)).

Приватне підприємство отримує франшизу на фінансування, будівництво та експлуатацію об'єкту, а також на стягнення сплати за користування на певний період, після закінчення якого право власності повертається державі.

4. “Будівництво – оренда – експлуатація – передача” (англ.- “Build – Lease – Operate – Transfer” (BLOT)).

Приватне підприємство отримує франшизу на фінансування, проектування, будівництво та експлуатацію орендованого об'єкту, стягнення сплати за користування на період оренди із внесенням орендної плати.

5. “Будівництво – експлуатація – передача” (англ.- “Build – Operate – Transfer” (BOT)).

Приватне підприємство проектує, фінансує і будує нову споруду на основі довгострокової концесійної угоди, та експлуатує її протягом терміну дії угоди. Після закінчення терміну дії право власності переходить до держави. Така форма об'єднує моделі BOOT і BLOT з відмінністю щодо форми власності об'єкту.

6. “Проектування – будівництво – фінансування – експлуатація” (англ.- “Design – Build – Finance – Operate” (DBFO)).

Приватне підприємство проектує, фінансує, будує та експлуатує новий об'єкт на основі угоди довгострокової оренди. Новий об'єкт передається державі після закінчення терміну дії оренди.

7. “Участь у фінансуванні” (англ.- “Finance Only”).

Підприємство (організація) приватного сектору переважно з надання фінансових послуг безпосередньо фінансує проект за допомогою фінансових інструментів (випуск цінних паперів (облігацій)).

8. “Контракт на експлуатацію та обслуговування” (англ.- “Operation & Maintenance Contract” (O&M)).

Приватна компанія згідно з умовами контракту впродовж встановленого терміну експлуатує майно, яке належить державі зі збереженням права власності

за державою. Цю форму часто не розглядають як ДПП і відносять до сервісних контрактів або контрактів на обслуговування.

9. “Проектування – будівництво” (англ.- “Design – Build”(DB)).

Приватне підприємство проектує і будує об’єкти інфраструктури на основі будівельного контракту для задоволення потреб держави в послугах, які надаються за фіксованою вартістю. Таким чином, ризик перевищення бюджетних витрат покладається на приватний сектор. Подібна форма також часто не розглядається як ДПП, а як контракт на виконання державного замовлення.

10. “Право на експлуатацію” (англ.- “Operation License”).

Приватний оператор отримує право (ліцензію) на виробництво і надання суспільної послуги на певний період. Така форма часто застосовується в проектах, пов’язаних з інформаційними технологіями.

Поряд з наведеними видами і формами партнерства, Європейська Комісія до ДПП¹ відносить:

1. Концесії договірного характеру, за якими партнерство державного і приватного секторів базується виключно на договірних відносинах. Відповідно, приватному оператору за виконану роботу чи надані послуги гарантується винагорода від публічної організації, або безпосередніх користувачів. Концесії регулюються директивами ЄС щодо проведення публічних тендерів.

2. Концесії інституційного характеру, за якими співпраця між державним і приватним сектором відбувається в межах певного інституту. Концесії охоплюють усі форми спільних підприємств державних та приватних партнерів.

Додаток Б***Інституційне забезпечення (законодавчі акти, нормативно-розпорядчі документи) державно-приватного партнерства в Україні***

1. Конституція України.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // ВВР. – 2003. – № 40–44. – С. 356.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // ВВР. – 2003.– № 18, № 19–20, № 21–22. – С. 144.
4. Про державно-приватне партнерство. Закон України від 1.07.2010 р. № 2404-VI (Редакція станом на 07.11.2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17.
5. Про концесії. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – № 41. – С. 372.
6. Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг. Закон України від 14.12.1999 р. № 1286-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2000. – № 3. – С. 21.
7. Про державне регулювання у сфері комунальних послуг. Закон України від 9 липня 2010 р. № 2479-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T102479.html.
8. Про оренду державного та комунального майна. Закон України від 10 квітня 1992 р. № 2269-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 30. – С. 416.
9. Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності. Закон України від 21 жовтня 2010 р., № 2624-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. – № 11. – С.71.
10. Про угоди про розподіл продукції. Закон України від 14 вересня 1999 р., № 1039-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – № 44. – С. 391.
11. Про управління об'єктами державної власності. Закон України від 21 вересня 2006 р., № 185-V // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – № 46. – С. 456.
12. Про фінансовий лізинг. Закон України від 16 грудня 1997 р., № 723/97-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – № 16. – С. 68.
13. Про особливості оренди чи концесії об'єктів паливно-енергетичного комплексу, що перебувають у державній власності. Закон України від 8 липня 2011 р. № 3687-VI // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012. – № 18. – С.157.
14. Про Національну комісію на ринку комунальних послуг України. Указ Президента України від 23 листопада 2011 р., № 1073/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1073/2011>.
15. Про затвердження Переліку об'єктів права державної власності, які можуть надаватися в концесію. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 1999 р., № 2293 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2293-99-п.

16. Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2009 р. № 1184-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1184-2009-%D1%80>.

17. Про затвердження Порядку надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 лютого 2011 р., № 81 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/81-2011-%D0%BF>.

18. Про затвердження Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р., № 232 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/232-2011-%D0%BF>.

19. Про затвердження Порядку надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 р., № 279 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/279-2011-%D0%BF>.

20. Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2011 р., № 384 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/384-2011-%D0%BF>.

21. Порядок проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства. Постанова КМУ від 11 квітня 2011 р., № 384 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/384-2011-%D0%BF>.

22. Порядок проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим, Постанова КМУ від 11.04.2011 р., № 384 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 28. – С. 1168.

23. Про затвердження Типового концесійного договору. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.04.2000 р., № 643 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/643-2000-п.

24. Про реєстр концесійних договорів. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2000 р., № 72 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2000-п.

25. Про затвердження Методики розрахунку концесійних платежів. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.04.2000 р., № 639 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/319-2003-п.

26. Про затвердження Положення про проведення концесійного конкурсу та укладення концесійних договорів на об'єкти права державної і комунальної власності, які надаються у концесію. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.04.2000 р., № 642 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/642-2000-п.

27. Про затвердження Порядку визначення об'єктів концесії, концесіонерам яких можуть надаватись пільги щодо концесійних платежів, дотації, компенсації та умов їх надання. Постанова Кабінету Міністрів України

від 13.07.2000 р., № 1114 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1114-2000-п.

28. Про затвердження Типового концесійного договору на будівництво та експлуатацію автомобільної дороги. Постанова Кабінету Міністрів України від 4.10.2000 р., № 1519 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/507-99-п.

29. Про затвердження Порядку проведення концесійного конкурсу на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг. Постанова Кабінету Міністрів України від 4.10.2000 р., № 1521 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1521-2000-п

30. Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2000 р., № 639 та затвердження Порядку розрахунку платежів за надання в концесію вітрових електростанцій. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07.2001р., № 868 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua-info.biz/legal/baseme/ua-xmeicr.htm>.

31. Про затвердження Методики розрахунку платежів за надання концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р., № 319 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/319-2003-п.

32. Про затвердження переліку об'єктів паливно-енергетичного комплексу права державної власності, які можуть надаватися в концесію. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.01.2012 р., № 71 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/71-2012-п.

33. Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань розвитку державно-приватного партнерства в Україні. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України (Мінекономіки) від 31 серпня 2010 р., № 1082 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.pravo.net/akty/posta№ovi-os№ov№i/akt8twfz5j.htm>.

34. Про затвердження Інструкції з організації проведення конкурсу на укладання угоди про розподіл продукції та Інструкції з розроблення, узгодження та підписання угоди про розподіл продукції. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.10.2001 р., № 249 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 12.11.2001 p. za № 946/6137 ta za № 947/6138) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0947-01.

35. Про затвердження форми подання пропозиції щодо здійснення державно-приватного партнерства. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.08.2011 р., № 40 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1217-11>.

36. Деякі питання проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 27.02.2012 р., № 255 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 15.03.2012 p., №399/20712). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/384-2011-п.

37. Про затвердження Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. Постанова Кабінету Міністрів України № 107 від 22 лютого 2008 р., замінена Постановою КМУ № 357 від 14 квітня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/107-2008-п.

Інформація про реалізацію проектів ДПП під час підготовки і проведення Євро-2012

З проектів ДПП, реалізованих в процесі підготовки і проведення Євро-2012, переважна частина стосувалася розбудови та модернізації спортивної і транспортної інфраструктури. Зокрема, у Харківській області від приватних партнерів залучено 288,9 млн дол. США в межах договору ДПП для реконструкції стадіону «Металіст» та інших об'єктів ФК «Металіст» (30 % приватних інвестицій холдингу DCH), реконструкції терміналів та благоустрою Міжнародного аеропорту «Харків» (проект ДПП з часткою приватного партнера - холдингу DCH близько 50 %), розбудови Дитячо-юнацької футбольної академії, сучасної спортивної бази для прийому учасників чемпіонату та вболівальників, будівництва готелів³.

Іншими прикладами успішної реалізації проектів ДПП у регіонах України при підготовці до Євро-2012 можна вважати будівництво терміналу в аеропорту «Жуляни» (Київська обл.), реконструкцію парку імені Юрія Гагаріна (м. Сімферополь), Ставчанського навчально-виховного комплексу (с. Ставчани, Львівська обл.) та ін.

Проте, більшість проектів розвитку об'єктів інфраструктури, визначених попередньо як ДПП, будувалися або модернізувалися за рахунок державного чи місцевого бюджетів. Так, згідно з Паспортом Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу для Львівської області передбачалося залучення приватних інвестицій у обсязі 2291,62 млн грн. (на реконструкцію стадіону «Україна» реально профінансовано у повному обсязі 20,10 млн грн., на модернізацію електромереж за кошти ВАТ «Львівобленерго» передбачено 133,30 млн грн., станом на 01.11.2012 р. профінансовано 131,27 млн грн.). На розбудову туристичної, готельної інфраструктури передбачено 2113,22 млн грн., створення нових туристичних маршрутів – 11,50 млн грн., забезпечення випуску сувенірної продукції з національною символікою, путівників, географічних карт різними мовами та їх розповсюдження – 12,00 млн грн. Ці роботи виконані, але договорів ДПП офіційно укладено не було.

Загалом, станом на 1 січня 2012 р. за даними Львівської обласної ради документально підтверджені відомості про фінансування заходів в межах Державної програми на 151,37 млн грн. Проте, більшість з цих договорів не можуть бути класифіковані як угоди ДПП, оскільки органами державного управління не були підготовлені відповідні пропозиції щодо ДПП, відбір партнерів не відбувався на конкурсній основі, співпраця в межах зазначених проектів не передбачала довгострокове співробітництво.

Фактично до проектів ДПП, які не внесені до Паспорту Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, але їх реалізація була зумовлена

³ Група DCH взяла на себе низку зобов'язань з підготовки Харкова до Євро-2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dch.com.ua/ua/euro2012/>.

потребою підвищення туристичної активності в процесі підготовки і реалізації Євро-2012, у Львівській області можна віднести концесійні угоди, укладені з метою збереження історико-культурної спадщини в контексті реалізації туристичного потенціалу регіону (передано у концесію два замки: у с. Старе село та у с. Тартаків, розроблені проекти передачі в концесію замків у с. Свірж та смт Поморяни). Договори концесії передбачають значні обсяги інвестицій для відновлення цих пам'яток. У довгостроковій оренді до 2056 р. знаходиться замок «Паланок» м. Мукачево Закарпатської області.

Позитивним прикладом ДПП є співпраця Львівської міської ради з надання в оренду приватним підприємствам приміщень комунальної власності. Зокрема, відремонтовано та підтримується у належному технічному стані приміщення «Гранд-готелю» на пр. Свободи у м. Львові, яке з 1991 р. власники готелю орендують. До Євро-2012 об'єкт був добудований, кількість номерів збільшена.

Дієвими прикладами ДПП у соціальній та соціокультурній сферах є реалізація проектів, спільно фінансованих міськими та обласними радами. Угоди повністю відповідають визначенням Закону України «Про ДПП», оскільки відбір проектів відбувається на конкурсній основі, основні видатки на їх проведення здійснюють юридичні особи, а проекти є соціально-значущими для громади міста. У таких проектах органи місцевої влади виступають як співінвестори (розмір коштів, наданих органами влади, не перевищує 50 % вартості проекту), партнери (переважно громадські організації) надають кошти чи залучають їх з інших джерел і здійснюють безпосередню реалізацію проекту. Хоча договори і укладаються не більше, як на один рік, оскільки можливості співпраці обумовлені щорічним бюджетом, яким визначаються обсяги коштів на співфінансування, значна частина договорів співпраці на реалізацію проектів поновлюється щороку. Зокрема, для м. Львова такими прикладами ДПП є організація фестивалів шоколаду, кави, ковальства, етнофестивалів, які покращують туристичну привабливість міста і проводяться щорічно понад п'ять років. Соціальні проекти, спрямовані на розвиток освіти, адаптацію інвалідів, сприяють дотриманню соціальних стандартів, позитивно відображаються на участі громадян у соціально-економічному, політичному, культурному житті, покращують іміджеву компоненту та інвестиційну привабливість міста і області.

Загалом в Україні за даними Світового банку⁴ у 1992 – 2011 рр. реалізовано 40 проектів ДПП, з яких 23 – у сфері енергетики, 14 – у сфері телекомунікацій, 1 – у галузі транспорту, 2 – з вдосконалення водопостачання та каналізації, із загальним обсягом інвестицій – 12,13 млрд дол. США, з яких 10,88 млрд. дол. США інвестовано в проекти з розвитку телекомунікацій. Після створення спеціалізованого органу стимулювання розвитку ДПП – Державного підприємства «Центр розвитку публічно-приватного партнерства» і вдосконалення обліку діючих угод з ДПП, станом на червень 2012 р. зареєстровано 1756 угод ДПП, загальний обсяг інвестицій скоротився до 9,22 млрд грн., з яких 41 % пов'язані з вдосконаленням мереж теплопостачання, 21,2 % – водопостачання, 34,0 % – з розвитком житлового господарства. Безпосередньо в умовах підготовки та проведення Євро-2012 за період

⁴ Private Participation in Infrastructure Projects Database [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ppi.worldbank.org/index.aspx>.

2007-2011 рр. в Україні укладено 12 договорів ДПП. Найпоширенішою формою співпраці між органами влади і бізнесом, яка використовувалася в процесі підготовки і проведення Євро-2012, стали державні закупівлі. З більшості завдань, визначених Паспортом Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, співпраця переважно відбувалася у формі разових контрактів без довгострокового співробітництва, тому ці угоди не доцільно розглядати як угоди ДПП. Поширеними формами ДПП, реалізованими в процесі підготовки і проведення Євро-2012, можна вважати концесійні угоди та договори оренди.

Таблиця В.1

Кількість проектів ДПП в Україні та обсяги їх фінансування 1990 – 2011 рр.¹

Роки	Сектори економіки									
	Енергетика		Телекомунікації		Транспорт		Водопостачання і каналізація		Всього	
	кількість проектів	млн.дол. США	кількість проектів	млн.дол. США	кількість проектів	млн.дол. США	кількість проектів	млн.дол. США	кількість проектів	млн.дол. США
1990	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1991	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1992	0	0	1	11,0	0	0	0	0	1	11
1993	0	0	1	72,0	0	0	0	0	1	72,0
1994	0	0	0	10,0	0	0	0	0	0	10,0
1995	0	0	0	18,0	0	0	0	0	0	18,0
1996	0	0	3	317,0	0	0	0	0	3	317,0
1997	0	0	2	187,0	0	0	0	0	2	187,0
1998	6	0	1	331,0	0	0	0	0	7	331,0
1999	0	0	0	242,0	0	0	0	0	0	242,0
2000	0	0	1	206,0	0	0	0	0	1	206,0
2001	6	160,0	3	255,0	0	0	0	0	9	415,0
2002	1	0	0	186,0	0	0	0	0	1	186,0
2003	0	0	0	370,0	0	0	1	0	1	370,0
2004	0	0	0	738,0	0	0	0	0	0	738,0
2005	0	0	0	1407,0	0	0	0	100,0	0	1507,0
2006	1	24,0	1	865,0	0	0	0	0	2	889,0
2007	1	83,0	0	1346,0	0	0	0	0	1	1429,0
2008	1	100,0	0	1364,0	0	0	1	102,0	2	1566,0
2009	0	121,0	0	934,0	1	130,0	0	0	1	1185,0
2010	4	89,0	0	413,0	0	0	0	0	4	501,0
2011	3	343,0	1	1607,0	0	0	0	0	4	1950,0
Всього	23	920,0	14	10878,0	1	130,0	2	202,0	40	12131,0

¹Складено за: Private Participation in Infrastructure Projects Database / The World Bank Group [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ppi.worldbank.org/resources/ppi_exploreCountry.aspx.htm.

Таблиця В.2

Кількість проектів ДПП в Україні та обсяги інвестицій, залучених для їх реалізації у 1990 – 2011 рр.

Сектор	Підсектор	Кількість проектів	Всього інвестицій, , млн. дол. США
Енергетика	Електроенергетика	23	920,0
Телекомунікації	Телекомунікації	14	10878,0
Транспорт	Морські порти	1	130,0
Водопостачання і каналізація	Комунікації	2	202,0
Всього		40	12131,0

Складено за: Private Participation in Infrastructure Projects Database / The World Bank Group [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ppi.worldbank.org/resources/ppi_exploreCountry.aspx.htm.

Таблиця В.3

Кількість проектів ДПП в Україні за видами, одиниць¹

Сектор	Концесія	Роздержавлення	Екологічні проекти	Менеджмент, оренда і лізинг	Всього
Енергетика	0	20	3	0	23
Телекомунікації	0	2	12	0	14
Транспорт	0	0	1	0	1
Водопостачання, каналізація	1	0	0	1	2
Всього	1	22	16	1	40

¹Більшість інфраструктурних проектів за участю приватних інвесторів реалізовані в межах одного із секторів. Окремі проекти неможливо віднести лише до одного сектора, оскільки охоплюють об'єкти кількох секторів. Проекти віднесені до сектора, який відображає ризики для приватного інвестора

Складено за: Private Participation in Infrastructure Projects Database / The World Bank Group [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ppi.worldbank.org/resources/ppi_exploreCountry.aspx.htm

Таблиця В.4

Обсяги інвестицій, залучених для реалізації проектів ДПП в Україні у 1990 – 2011 рр.

млн. дол. США

Сектор	Концесія	Роздержавлення	Екологічні проекти	Менеджмент, оренда і лізинг	Всього
Енергетика	0	577,0	343,0	0	920,0
Телекомунікації	0	1572,0	9306,0	0	10878,0
Транспорт	0	0	130,0	0	130,0
Водопостачання, каналізація	102,0	0	0	100,0	202,0
Всього	102,0	2149,0	9780,0	100,0	12131,0

Складено за: Private Participation in Infrastructure Projects Database / The World Bank Group [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ppi.worldbank.org/resources/ppi_exploreCountry.aspx.htm.

Аналіз світового досвіду та України щодо використання інфраструктурних об'єктів, збудованих чи реконструйованих для проведення масштабних спортивних подій після їх завершення

Світовий досвід підтверджує виникнення проблем використання спортивних та інфраструктурних об'єктів, збудованих до європейських і світових футбольних чемпіонатів та інших масштабних міжнародних спортивних заходів. Так, у Португалії до Євро-2004 інвестовано 1,1 млрд євро у будівництво та реконструкцію десяти стадіонів, експлуатація деяких з них після завершення чемпіонату виявилася збитковою. У м. Коїмбра стадіон вартістю 40 млн євро спорудили для двох ігор турніру, його обслуговування коштує до 10 млн євро на рік і є тягарем для бюджету міста. Як наслідок, виникли логічні пропозиції зруйнувати стадіон, спорудити менший для економії ресурсів на утримання. У м. Лейрія судові пристави заарештували зведений до Євро-2004 стадіон через те, що влада міста не сплачувала державі кошти за володіння спортивним об'єктом, заборгувавши 4 млн євро. Разом з утриманням стадіону борг міста досяг понад 20 млн євро.

У Південно-Африканській Республіці через два роки після проведення Чемпіонату світу з футболу 2010 року постало питання про знесення трьох четвертих з побудованих стадіонів через неможливість утримання за рахунок муніципальних та державного бюджетів.

У Греції для проведення Олімпіади-2004 споруджено спортивних об'єктів вартістю понад 10 млрд євро. Після завершення ігор на їх обслуговування щорічно витрачається з бюджету десятки мільйонів євро, що, на думку експертів, стало однією з причин економічної кризи в країні.

В Україні більшість об'єктів, які планувалося збудувати чи реконструювати за участю приватних партнерів під час підготовки Євро-2012, фінансовані з державного бюджету і здебільшого, знаходяться у власності територіальних громад, хоча їх використання неефективне, а фінансових та інших ресурсів для їх утримання не вистачає.

В даний час рівень завантаження аеропортів, добудованих та реконструйованих до Євро-2012 менше ніж 40 %. Реконструкція та добудова аеропорту Бориспіль стала одним з найдорожчих об'єктів (вартість терміналу D дорівнює - 4,8 млрд грн., терміналу F - 413 млн грн., терміналу В - 253 млн грн.). У 2011 р. аеропорт Бориспіль прийняв 8 млн осіб, хоча введені в експлуатацію термінали дозволяють обслуговувати 25 млн. осіб (рівень завантаження – близько 32 %). В даний час термінал D в аеропорту взагалі не приймає рейси. Пасажиропотік аеропорту Донецька, порівняно з потужністю, недостатній: при наданні послуг 830 тис. осіб за рік, і максимальній пропускну здатності – 10 млн осіб (завантаженість становить – 8,3 %). У Львові аеропорт може обслуговувати близько 17 млн осіб, але фактичний пасажиропотік не перевищує 297 тис. осіб на рік (завантаженість – 1,7 %). У Львівському аеропорту не використовуються 49 тис. кв. м площі, кадрове забезпечення підприємства, що розширилось у стислі терміни, має недоліки. Зокрема, новонабраний персонал не має відповідної освіти і досвіду роботи.

Невизначеними є перспективи використання стадіону «Арена Львів», на будівництво якого витрачено близько 3 млрд грн. бюджетних коштів. Станом на початок листопада 2012 р. орендар ФК «Карпати» повернувся на стадіон «Україна».

Щорічно на утримання «Арени-Львів» передбачені видатки близько 20 млн грн., які у 2012 р. надані з державного бюджету. Фахівці Національного агентства Євро-2012 передбачають окупність інвестицій стадіонів «Олімпійський» і «Арена Львів» завдяки використанню для проведення міжнародних конференцій, концертів та інших заходів через десять років. Для експлуатації стадіонів створений концерн «Спортивні арени», але реальні довгострокові проекти ДПП для їх використання до цього часу відсутні.

Завантаження швидкісних потягів, на закупівлю яких було витрачено 306 млн дол. США, станом на початок жовтня 2012 р. не перевищувала 25 %, хоча для їх окупності за 10 років мінімальний рівень завантаження (щомісячно) повинен дорівнювати 90 %. Основною причиною незавантаження є відносно висока вартість квитків (майже у два рази вища, ніж у звичайних потягах).